

עין משפט
גַּר מִצוּחַ

לד:

וְעֵדִים רֹאִין אוֹתוֹ מִבְּחוּץ. שֶׁאִם הָיוּ מִצְפִּינִים הָיוּ יוֹדְעִים אִם הָיָה פֶּרֶעוֹן אֹו הַלֹּאֶה וּבִקְוֹנֶטֶרס פִּירַשׁ שֶׁע״י שֶׁהִם בְּחוּץ לֹא הֵכִיר בָּהֶם הַנִּמְצָע: **אֵתָן** סִהְדִי וַאֲמָרוּ דִּהֲשֵׁתִין מִיָּם בְּצַד עֲמוּד זֶה אֲמָר ר"ל הוֹחֹזֵק בַּפֶּרֶן. וּלֹא־ת בְּרִישׁ בִּימ' (דף ג.) דֹּאמַר מִנֵּה לִי בִידֶךָ וְהִלֵּה אֹמַר אֵין לָךְ בִּידִי כְּלוֹס וְהַעֲדִים מַעֲיָדִים שְׁחִיב לֹו י' יִשְׁלֹס לֹו הֵנִי וְיִשְׁצַע עַל הַשָּׂאֵר וְהַשְׂמָא יֵהֱא הוֹחֹזֵק כַּפֶּרֶן וְיַפְרַע הַכֵּל דְּלֹא גִרַע עֲדוֹת שְׁהַעֲיָדוֹ שְׁחִיב י' מִדִּהֲשֵׁתִין דִּהֲכֹא וי"ל דִּהֲכֹא דִקְאָמַר לֹא עֲבַרְתִּי בְּצַד עֲמוּד זֶה מִשְׁמַע דְּבַעֲי לַמִּימַר דֹּאס עֲבַרְתִּי מַעוּלָס בְּצַד עֲמוּד זֶה אִנִּי חִיב וְלִכְךָ הָיוּ כַּפֶּרֶן כֻּכַל כְּשֶׁהַעֲיָדוֹ עֲדִים שְׁהַשְׁמִין בְּצַד עֲמוּד זֶה אֲכַל הַסֵּס לֹא הוֹחֹזֵק כַּפֶּרֶן אֲלֹא בְּנִי וְאוֹתָס פּוֹרַע: **בִּי** הִיבִי דִגְמַר שְׁבוּעַת הָעֵדוּת מִשְׁבוּעַת הַפֶּקֶדוֹן. תִּימָה דְּלִמָּא הֵא דִּנְקַט ר"ש בְּמִלְתִּיהָ דַּעֲשֵׂה צוּ מוֹשְׁבַע כִּנְשָׁצַב בְּשִׁבְעַת הַעֲדוֹת הֵיינו מִשּׁוֹס לְבַתָּר דְּקִיס לִיה ג"ש הָיוּ הֵכִי דֵהֱא כֹל כִּמֵּה דִלֹא קִיס לִיה ג"ש ע"כ בָּמֵה מַזִּינוּ לֹא מַזִּי לַמִּילָךְ דֹּאִיכֹא לַמִּיפְרָךְ דִּמֵּה לַפֶּקֶדוֹן שְׁכָן עֲשֵׂה צוּ נָשִׁיס כֹּאנָשִׁיס: **לִיגְמָר** נָמִי שְׁבוּעַת הַפֶּקֶדוֹן ב'ו'. פִּי לִיגְמַר מִינִיהָ בָּמֵה מַזִּינוּ כִּדְפִי לַעִיל וּלֹא־ת כֹּל כִּמֵּה דִלֹא יַדַּע הֵכֹא דְמוּדִי כְּשׁוּגַג הֵיכִי מַזִּי גַמַר הֵא אִיכֹא לַמִּיפְרָךְ מֵה לִשְׁבֻּעַת הָעֲדוֹת שְׁכָן עֲשֵׂה צוּ מוּדִי כְּשׁוּגַג וי"ל דִּהַשְׂמָא נָמִי מַתְרַוִּיחֹו פֶּרִיךְ ורישא דמילתא נקט:

פֶּקֶדוֹן נָמִי לא בְּתִיבִּיהָ וְנַעֲלָם. מִימָה הֵיכִי מַדְמִי פֶקֶדוֹן לַעֲדוֹת דִּהַסֵּס כְּתִיב גְּבִי בִּיטוּי וְטוּמָאֵת מַקְדָּשׁ וּקְדָשִׁיו דְּכַתִּיב צִוּוּ וְנַעֲלָס וּבִדְעִידִיהָ לֹא כְּתִיב דִּלִּיכֹא לַמִּימַר דֹּאכְתִּי לֹא מַסִּיק אֲדַעְתִּיהָ עַד לְבָסָף מִדְּקָאמַר בְּסֻמּוֹן אֲדַגְמַר מַמְעִילָה נִגְמַר מַעֲדוֹת מִשְׁמַע דַּפְשִׁיטֹא לִיה צַדוֹת טַפִּי מִצְפַּקְדוֹן מַטְעֵמָא דַּפְרִי וּמִיחֹו י"ל דֵּהֱא דַפְשִׁיטֹא לִיה צַדוֹת טַפִּי מִשּׁוֹס דִּלֹא שִׁיךְ לַמִּילָךְ עֲדוֹת מַמְעִילָה כְּמוֹ פֶקֶדוֹן דִּלֹא דְמִי לַמְעִילָה:

הַנֶּךְ נִפְיִשִׁין. הֵיינו כֹּל כִּמֵּה דִלֹא קִיס לֵהוּ ג"ש דַּתְחַטָּא אִית לֹן לַמִּילָךְ טַפִּי מַמְעִילָה בָּמֵה מַזִּינוּ מִשּׁוֹס דַּנְפִּישִׁין אֲכַל לְבַתָּר דְּקִיס לֹן ג"ש יִלְפִינן מַעֲדוֹת אַע"ג דִּקִּיס לֹן נִפִּישִׁין כִּדְאִמְרִינן ב'ו' ד' מַחוּסְרִי כִפְרָה (כִּרְיֻחוֹת דף ט.) דג"ש עֲדִישֹׁא דַמְעִילָה מַמְעִילָה לֹאוּ ג"ש הֵיא וְתִימָה כִּיוִן דַּר"ש גַּמַר ג"ש מַנ"ל לְרַצָּא בַר אִיתִי בְּסֻמּוֹן דִּקְאָמַר מֵאֵן תִּנָּא שְׁבֻּעַת הַפֶּקֶדוֹן לֹא נִיתַן זְדוּנָה לְכַפְרָה ר"ש הֵיא הֵא אֵין ג"ש לַמַּחֲלָה וּלְאִפִּי הֵיתָה קִבְלָה בִּידוּ מ"מ תַּקְשִׁי דַּמְאִי טַעֲמָא דַּר"ש וְשַׁמָּא קִסְכַּר דַּמְעִילָה מַעִילָה ג"ש הֵיא:

16

פֶּקֶדוֹן שׁוּגַג אֵין מוּדִי לֹא אִף עֲדוֹת שׁוּגַג אֵין מוּדִי לֹא כִי הִיבִי דִילִיף פֶּקֶדוֹן מַמְעִילָה

מַשְׁבִּיץ עֲלִיהָ. וּמַשְׁנִי דְלִמָּא כִי פֶרִיךְ מוּדִי כְּשׁוּגַג פֶּרִיךְ צִמוּדִי כְּשׁוּגַג הוּא דַס"ל כִי פִירְכִּיהָ קִמְיִיתָא וּלְאִפִּי בְּתַר ג"ש מִשּׁוֹס דִּגְמַר לֵה מַמְעִילָה דִלֹא עֲשֵׂה צוּ מוּדִי כְּשׁוּגַג וּיִחֹאֵל לִיה לִגְמַרְהָ מַמְעִילָה לַפְטוֹרָא וְלֹא מַעֲדוֹת לַחִיּוּצָא מִשּׁוֹס דִּהֶךָ נִפִּישִׁין כִּדְאִמְרִינן לַעִיל שְׁכָן מַעִילָה כֻּכַל נִהְנֵה בְּצִבּוּעַ חוּמַשׁ וְאַשֵּׁם אֲכַל מוֹשָׁבַע כִּנְשָׁצַב מִילָךְ יִלִּיף פֶּקֶדוֹן מַעֲדוֹת וְלֹא ס"ל כַּפִּירְכִּיהָ מִדְּקָמָא לִיה ג"ש וְלִיכֹא חוּכָא: וּפִרְכִּינן וּסְיָהֲדַר עֲדוּס ב'ו'. כְּלוּמַר הֵיינו חוּכָא לְבַתָּר דִּגְמַר פֶּקֶדוֹן מַמְעִילָה לַמּוּד דִּלְאוּ כְּשׁוּגַג הֵיכִי פֶרִיךְ תֹּאמַר צַדוֹת שַׁעֲשֵׂה צוּ מוּדִי כְּשׁוּגַג בְּתַר דְּקָמָא לִיה ג"ש דַּתְחַטָּא תַּחַטָּא לִיַּהֲדַר עֲדוֹת וְלִילִיף מִפֶּקֶדוֹן לַמּוּד דִּלֹא כְּשׁוּגַג דֵּהֱא יִלְפֹא פֶקֶדוֹן מַמְעִילָה:

וְעֵדִים רֹאִין אוֹתוֹ מִבְּחוּץ. שֶׁאִם הָיוּ מִצְפִּינִים הָיוּ יוֹדְעִים אִם הָיָה פֶּרֶעוֹן אֹו הַלֹּאֶה וּבִקְוֹנֶטֶרס פִּירַשׁ שֶׁע״י שֶׁהִם בְּחוּץ לֹא הֵכִיר בָּהֶם הַנִּמְצָע: **אֵתָן** סִהְדִי וַאֲמָרוּ דִּהֲשֵׁתִין מִיָּם בְּצַד עֲמוּד זֶה אֲמָר ר"ל הוֹחֹזֵק בַּפֶּרֶן. וּלֹא־ת בְּרִישׁ בִּימ' (דף ג.) דֹּאמַר מִנֵּה לִי בִידֶךָ וְהִלֵּה אֹמַר אֵין לָךְ בִּידִי כְּלוֹס וְהַעֲדִים מַעֲיָדִים שְׁחִיב לֹו י' יִשְׁלֹס לֹו הֵנִי וְיִשְׁצַע עַל הַשָּׂאֵר וְהַשְׂמָא יֵהֱא הוֹחֹזֵק כַּפֶּרֶן וְיַפְרַע הַכֵּל דְּלֹא גִרַע עֲדוֹת שְׁהַעֲיָדוֹ שְׁחִיב י' מִדִּהֲשֵׁתִין דִּהֲכֹא וי"ל דִּהֲכֹא דִקְאָמַר לֹא עֲבַרְתִּי בְּצַד עֲמוּד זֶה מִשְׁמַע דְּבַעֲי לַמִּימַר דֹּאס עֲבַרְתִּי מַעוּלָס בְּצַד עֲמוּד זֶה אִנִּי חִיב וְלִכְךָ הָיוּ כַּפֶּרֶן כֻּכַל כְּשֶׁהַעֲיָדוֹ עֲדִים שְׁהַשְׁמִין בְּצַד עֲמוּד זֶה אֲכַל הַסֵּס לֹא הוֹחֹזֵק כַּפֶּרֶן אֲלֹא בְּנִי וְאוֹתָס פּוֹרַע: **בִּי** הִיבִי דִגְמַר שְׁבוּעַת הָעֵדוּת מִשְׁבוּעַת הַפֶּקֶדוֹן. תִּימָה דְּלִמָּא הֵא דִּנְקַט ר"ש בְּמִלְתִּיהָ דַּעֲשֵׂה צוּ מוֹשְׁבַע כִּנְשָׁצַב בְּשִׁבְעַת הַעֲדוֹת הֵיינו מִשּׁוֹס לְבַתָּר דְּקִיס לִיה ג"ש הָיוּ הֵכִי דֵהֱא כֹל כִּמֵּה דִלֹא קִיס לִיה ג"ש ע"כ בָּמֵה מַזִּינוּ לֹא מַזִּי לַמִּילָךְ דֹּאִיכֹא לַמִּיפְרָךְ דִּמֵּה לַפֶּקֶדוֹן שְׁכָן עֲשֵׂה צוּ נָשִׁיס כֹּאנָשִׁיס: **לִיגְמָר** נָמִי שְׁבוּעַת הַפֶּקֶדוֹן ב'ו'. פִּי לִיגְמַר מִינִיהָ בָּמֵה מַזִּינוּ כִּדְפִי לַעִיל וּלֹא־ת כֹּל כִּמֵּה דִלֹא יַדַּע הֵכֹא דְמוּדִי כְּשׁוּגַג הֵיכִי מַזִּי גַמַר הֵא אִיכֹא לַמִּיפְרָךְ מֵה לִשְׁבֻּעַת הָעֲדוֹת שְׁכָן עֲשֵׂה צוּ מוּדִי כְּשׁוּגַג וי"ל דִּהַשְׂמָא נָמִי מַתְרַוִּיחֹו פֶּרִיךְ ורישא דמילתא נקט:

וּעֵדִים רֹאִין אוֹתוֹ מִבְּחוּץ מֵאִי א"ל רב

הַמְנוּנָא וְהִלָּה מַה טוֹעִין א"י אֲמַר לֹא הָיוּ דְבָרִים מַעוּלָם הוֹחֹזֵק כַּפֶּרֶן יֵאִי אֲמַר אֵין שְׁקִלִי וְיִדִּידִי שְׁקִלִי כִי אֹתוֹ עֲדִים מֵאִי הָיוּ א"ל הַמְנוּנָא אֵת עוֹל תֵּא הָהוּא דֹא"ל לַחֲבֵרִיהָ מִנֵּה מִנִּיתִי לָךְ בְּצַד עֲמוּד זֶה א"ל לֹא עֲבַרְתִּי בְּצַד עֲמוּד זֶה אֹתוֹ תִרִי סִהְדִי אִסְהִידוּ בִּיה דִּהֲשֵׁתִין מִיָּם בְּצַד עֲמוּד זֶה אֲמַר ר"ל הוֹחֹזֵק כַּפֶּרֶן מַתְקִיף לֵה ר"ג הֵאִי דִינָא פֶרַסָּהֹה הוּא מוּי קֹאמַר מַעוּלָם בַּעֲסָק זֶה קֹא"ל אִיכֹא דֹאמְרִי הָהוּא דֹא"ל לַחֲבֵרִיהָ מִנֵּה מִנִּיתִי לָךְ בְּצַד עֲמוּד זֶה א"ל לֹא עֲבַרְתִּי בְּצַד עֲמוּד זֶה מַעוּלָם נִפְקוּ בִּיה סִהְדִי דִּהֲשֵׁתִין מִיָּם בְּצַד עֲמוּד זֶה אֲמַר ר"ג הוֹחֹזֵק כַּפֶּרֶן א"ל רַבֵּא לר"ג ⁶:כֹּל מִילְתָּא דִּלֹא רַמְיָא עֲלִיהָ דֹאִינִישׁ עֵבִיד לֵה וְלֹאוּ אַדַּעְתִּיהָ: ר"ש אֹמַר ר' חִיב כֹּאן וְחִיב בַּפֶּקֶדוֹן ב'ו': ⁷:מַחֲכוּ עֲלָה בַּמַּעֲרַבֵּא מֵאִי חוּכֵא דַקְתָּנוּ מַה לַּפֶּקֶדוֹן שְׁכָן לֹא עֲשֵׂה בּוּ מוֹשְׁבַע כִּנְשָׁבַע מוּדִי כְּשׁוּגַג מוּכְרִי מוֹשְׁבַע מַפִּי עֲצָמוּ בַּעֲדוֹת לר"ש מִנָּא לִיה דִּגְמַר מַפֶּקֶדוֹן פֶּקֶדוֹן נָמִי מוֹשְׁבַע מַפִּי אַחֲרִים נִגְמַר מַעֲדוֹת וּמֵאִי חוּכֵא דִלְמֹא ר"ש בַּק"ו מִיִּיתִי לֵה מַפִּי אַחֲרִים חִיב מַפִּי עֲצָמוּ לֹא כֹל שְׁכָן אֲלֹא חוּכֵא אֲמוּדִי כְּשׁוּגַג דַּקְתָּנוּ מַה לַּפֶּקֶדוֹן שְׁכָן לֹא עֲשֵׂה בּוּ מוֹשְׁבַע מוּדִי גְבִי עֲדוֹת מִנָּא לִיה דִּלֹא כְּתִיב בִּיה וְנַעֲלָם ה"ג לֹא כְּתִיב בִּיה וְנַעֲלָם אֲמַר לֵהוּ רַב הוּנָא וּמֵאִי חוּכֵא דִלְמֹא מוּדִי דִלְאוּ כְּשׁוּגַג בַּפֶּקֶדוֹן מַמְעִילָה ר"ש גַּמַר לֵה וְהֵיינו חוּכֵא אֲדַגְמַר לֵה מַמְעִילָה נִגְמַר לֵה מַעֲדוֹת מִסַּתְבְּרָא מַמְעִילָה הוּהָ לִיה לַמִּילָךְ שְׁכָן מַעִילָה מַמְעִילָה אַדְרַבָּה מַעֲדוֹת הוּהָ לִיה לַמִּילָךְ שְׁכָן יתַחַמֵּא ²:מִתַּחַמֵּא מַסַּתְבְּרָא מַמְעִילָה הוּהָ לִיה לַמִּילָךְ שְׁכָן מַעִילָה בְּכַל נִהְנֵה בַּקְבּוּעַ חוּמוֹשׁ וְאַשֵּׁם אַדְרַבָּה מַעֲדוֹת ה"ל לַמִּילָךְ שְׁכָן חַטָּא הֲדִיוּט בִּשְׁבוּעָה תַּבְעִיָּה וּכְפִירָה וְאוּאֵין הַנֶּךְ נִפִּישִׁין אֲלֹא מֵאִי חוּכֵא כִי אֵתֵא רַב פַּפֵּא וּרַב הוּנָא בְּרִיה דְּרַב יְהוֹשֻׁעַ מִבִּי רַב אֲמַרִי הֵיינו חוּכֵא מִכְרִי ר"ש ג"ש גַּמִּיר לִמָּה לִיה דַּפְרִיךְ מַה לַּפֶּקֶדוֹן שְׁכָן לֹא עֲשֵׂה בּוּ מוֹשְׁבַע כִּנְשָׁבַע מוּדִי כְּשׁוּגַג וּמֵאִי חוּכֵא דִלְמֹא כִי פֶרִיךְ מַקְמִי דִתִּיקוּם לִיה ג"ש בְּתַר דְּקָמָא לִיה ג"ש לֹא פֶרִיךְ וְלֹא ⁸:וְהֵאמַר לֵהוּ רַבֵּא בַר אִיתִי לְרַבְנָן מֵאֵן תִּנָּא שְׁבוּעַת הַפֶּקֶדוֹן לֹא נִיתַן זְדוּנָה לְכַפְרָה ר"ש הֵיא דִלְמֹא מוּדִי כְּשׁוּגַג פֶּרִיךְ דִּגְמַר לֵה מַמְעִילָה דִּהֶךָ נִפִּישִׁין אֲבָל מוֹשְׁבַע כִּנְשָׁבַע לֹא פֶרִיךְ וְתַהֲדַר עֲדוֹת וְתַגְמַר לֵה מַפֶּקֶדוֹן ⁹:מוּדִי דִלְאוּ כְּשׁוּגַג מַה לַחֲבִי

וְעֵדִים רֹאִין אוֹתוֹ מִבְּחוּץ. וְלֹא הֵכִיר הַנִּמְצָע בָּהֶם: **הוֹחֹזֵק כַּפֶּרֶן**. שֶׁהִי רָלוּ אֲלוֹ שְׁמִנָּה לוֹ וְאַע"פ שֶׁאֵין יוֹדְעִין אִם הַלֹּאֶה אִם מִתְנַה נַעֲשֵׂה כַּפֶּרֶן בְּצַדָּר שֶׁהִי אֲמַר לוֹ לֹא הָיוּ דְבָרִים מַעוּלָס וְאֵין נֹאמָן עוֹד בְּשִׁבְעוֹה: **הַמְנוּנָא אִם** שְׂחָתָה מַחֲכִים אֵת רִבֵּךְ: **כֹּל מִילְפֹא דִלֹא רַמְיָא עֲלִיהָ דֹאִינִישׁ**. כִּי הֵכֹא שְׁאֵין לֹאדָס לָשׁוֹס אֵל לְבוּ כֹל הַמַּקְוֹמוֹת שֶׁהוּא מַשְׁמִין שֶׁס מִיִּס לִהְיוֹת זִכּוֹר עֲלֵיהֶן: **מַחֲכוּ עֲלֵה בַּמַּעֲרַבָּא**. אֵהֱא דר"ש דִּגְמַר מִפֶּקֶדוֹן בִּג"ש דַּתְחַטָּא תַּחַטָּא: **בַּק"ו מִיִּיתִי לֵה**. מִינִיָּה וְזִיָּה וְלִית לִיה ג"ש: **מַמְעִילָה גַּמַר לֵה**. נֹאמַר כֹּאן (וְיִקְרֵא ה) וּמַעֲלָה מַעַל וְנֹאמַר לֵהֵלן (שס) כִּי תַמַּעוּל מַעַל: **נִגְמַרְהָ מַעֲדוֹת**. לַחִיּוּצָא בִּג"ש דַּתְחַטָּא תַּחַטָּא: **שְׁכָן מַעִילָה כֻּכַל נִהְנֵה בְּצִבּוּעַ חוּמוֹשׁ וְאַשֵּׁם**. בְּשִׁנְיָהֶם נֹאמַר מַעִילָה וְשִׁנְיָהֶם נוֹהֲגִים כֻּכַל אֲכַל עֲדוֹת אִינוּ נוֹהֵג אֲלֹא בְּרֹאזִיין לַהַעֲיֵד וְשִׁנְיָהֶם נִהְנוּ בַּעֲזָרִיהָ שְׂצִידִס זֶה נִהְנֵה מִן הַהִקְדָּשׁ וְזֶה כִפֵּר מִמוֹן לֹאִפְקוּי עֲדוֹת שֵׁלָא נִהְנֵה וְשִׁנְיָהֶם בַּקְרָבִן בְּצִבּוּעַ וְעֲדוֹת צַעֲלוֹה וְיוֹרֵד וְשִׁנְיָהֶם בְּחוּמַשׁ וְאַשֵּׁם וְעֲדוֹת בְּחַטָּאֹת וְאֵין שֶׁס חוּמוֹשׁ: **שְׁכָן חַטָּא הֲדִיוּט בְּשִׁבְעוֹה סַבְעִיָּה וּכְפִירָה וְאוּאֵין**. בְּשִׁנְיָהֶם נֹאמַר תַּחַטָּא וְדִינוּ עַס הַהֲדִיוּט אֲכַל מַעִילָה דִינוּ עַס הַהִקְדָּשׁ וְשִׁנְיָהֶם בְּשִׁבְעוֹה וַע"י תַּבְעִיָּה וּכְפִירָה הֵן בִּזְאֵין וּבְשִׁנְיָהֶם נֹאמַר אוּאֵין מַה שְׁאֵין כֵּן בְּמַעִילָה: **הַנֶּךְ נִפִּישִׁין**. דַּתְצַבֵּיָּה וּכְפִירָה חֲדָא הֵיא: **מְכַדִּי ר"ש ג"ש**. דַּתְחַטָּא תַּחַטָּא גַּמִּיר דַּקְתָּנוּ סִפִּיפֹא דְמִילְתִּיהָ ת"ל תַּחַטָּא תַּחַטָּא לִג"ש אֲמַאי פֶּרִיךְ בְּרִישָׁא לֹא עֲשֵׂה צוּ מוֹשָׁבַע כִּנְשָׁצַב וּמוּדִי כְּשׁוּגַג כִּי הֵיכִי דִגְמַר עֲדוֹת מִפֶּקֶדוֹן לַעֲנִין שְׁאִינוּ מַדְכַּר אֲלֹא מַתְצִיעַת מִמוֹן נִגְמַר נָמִי פֶקֶדוֹן מַעֲדוֹת לַמוֹשָׁבַע כִּנְשָׁצַב וּמוּדִי כְּשׁוּגַג: **דִּלְמָא כִי פֶרִיךְ**. שְׁכָן לֹא עֲשֵׂה ב'ו': **מַקְמִי דִסִּיקוּס לִיה ג"ש**. בְּתַחֲלַת מַשְׁנֵתוֹ כְּשֶׁהִיָּה בֹא לְלַמֵּד בְּצִנִּין אֲכַד דַּחִיב כֹּאן וְחִיב בַּפֶּקֶדוֹן אֲכַל לְבַתָּר דְּקָמָא לִיה ג"ש דַּתְחַטָּא תַּחַטָּא לֹא שְׁמַעֲיָן לִיה דַּפְרַכָּה וְהֵאִי דַּפְרַכָּה בְּרִישָׁא לֹא מִשּׁוֹס דַס"ל (הֵא דִּהוּס) ¹⁰: גַּמִּיר ג"ש מַרְבּוּז אֲלֹא לַהֲדוּיָעַן בְּתַר שְׁהוֹכֵךְ לִיה לַכְתּוּב שֵׁלָא תֹאמַר לִמָּה הַוֹלְכֶרֶה וְהֵלֵא יֵשׁ לְלַמֵּד בָּמֵה מַזִּינוּ לַפִּיכָךְ הַתַּחֲלִיל לְלַמֵּד תַּחֲלָה בְּצִנִּין אֲכַד וְהוּדוּיעַ תַּשּׁוּבוֹת שִׁיס לַהֲשִׁיב עֲלִיו לָכָךְ הַוֹלְכֶרֶה ג"ש וְכֵן דֶּרֶךְ תַּנְאִיס וּסְפָרִי וּסְפָרָא: וְלֹא. פֶּרִיךְ בְּתַמִּיָּה. כְּלוּמַר וּבְתַר דְּקָמָא לֹא הוּהָ פֶרִיךְ כְּלוּמַר דִּילִיף הֵא נָמִי בִּג"ש שַׁעֲשֵׂה צוּ מוֹשָׁבַע כִּנְשָׁצַב וּמוּדִי כְּשׁוּגַג: **וְהֵא אֲמַר לֵהוּ רַצָּא בַר אִיִּטִּי ב'ו'**.

בַּפֶּרֶק שְׁבֻּעַת הַפֶּקֶדוֹן ¹¹: ר"ש הֵיא. דֹּאמַר לֹא עֲשֵׂה צוּ מוּדִי כְּשׁוּגַג אֲלַמָּא ס"ל כִּי פִירְכִּיהָ וְהֵא דִלֹא פֶרַכָּה לִג"ש בָּהֱא פִירְכָּא בְּתַר דְּקָמָא לִיה מִשּׁוֹס דִּג"ש מוֹפְנֵהָ הֵיא וְאֵין וּסְפָרִי מַשּׁוֹס דִּג"ש מַפְרָכָּה הֵיא לֵה מַמְעִילָה דִלֹא עֲשֵׂה צוּ מוּדִי כְּשׁוּגַג וּיִחֹאֵל לִיה לִגְמַרְהָ מַמְעִילָה לַפְטוֹרָא וְלֹא מַעֲדוֹת לַחִיּוּצָא מִשּׁוֹס דִּהֶךָ נִפִּישִׁין כִּדְאִמְרִינן לַעִיל שְׁכָן מַעִילָה כֻּכַל נִהְנֵה בְּצִבּוּעַ חוּמוֹשׁ וְאַשֵּׁם אֲכַל מוֹשָׁבַע כִּנְשָׁצַב מִילָךְ יִלִּיף פֶּקֶדוֹן מַעֲדוֹת וְלֹא ס"ל כַּפִּירְכִּיהָ מִדְּקָמָא לִיה ג"ש וְלִיכֹא חוּכָא: וּפִרְכִּינן וּסְיָהֲדַר עֲדוּס ב'ו'. כְּלוּמַר הֵיינו חוּכָא לְבַתָּר דִּגְמַר פֶּקֶדוֹן מַמְעִילָה לַמּוּד דִּלְאוּ כְּשׁוּגַג הֵיכִי פֶרִיךְ תֹּאמַר צַדוֹת שַׁעֲשֵׂה צוּ מוּדִי כְּשׁוּגַג ב

מסורת הש"ס

א) וְנָעַל סֵה: לֹא: כִּרְמֹת ע.א. (ג) וְיִרְמְלֵמִי לִיג. א) וְנָעַל לֹא: (ד) וְשֵׁס לֹא: (ה) וְנָעִיר יוֹת. א) וְסַהֲדָרִין סו.א. (ז) וְיָל יִכְסֹּס וּבֵן הוּא בְּפִסְקָא דְלִקְמָן לו. וּמִפּוֹשֶׁשׁ גְּרָשִׁי שֶׁס דִּיה וְיִמִּיז וְקֹאֶמֶר כו' וּבִיכְסֹּס וְדִיהִי אִמֶּר לִיה כו' יִכְסֹּס כו' עִישׁ מוֹכֵחַ לְהִדּוּל דְלִיג יִכְסֹּס וְיָעַ עַמּוּיָט וְהִשָּׁל עִישׁ בְּתוּרִיט דִּיהִי יִכְסֹּס. (ח) וְיָל יִכְלוּ. (ט) וּכֹן. רש"י. (י) וְנָדִירִיס כַּט. (כ) יָל וּכְפּוּר. רש"י. (ג) יָל דְּכַמִּי. רש"י. (ח) וְסַהֲדָרִין ג.א. (ז) שִׁיךְ לַע"ב. (ח) וְיָל שִׁיךְ לַע"צ.

תורה אור השלם

- וְנָפֶשׁ בִּי תִּחְסָא וְשִׁמְעֵה קוֹל אֱלֹה וְהוּא עַד אוּרָאָה אוּרָעֵ אֵם לוא יִגִּיד וְיָשָׁא עֲנוּה.
- נָפֶשׁ בִּי תִּחְסָא וְתַעֲלֶה מַעַל בְּיָן וּבְחַשׁ בְּעַמּוּתוֹ בְּפִקְדוֹן אוּ בְתַשְׁמוּת יָד אוּ בְקוֹל אוּ עֶשֶׂק אֵת עַמּוּתוֹ: וְקִירָה הַ כֹּא יִכְבֵּה יָד בְּשִׁפְתָּה וּבְבִקְדָּתָה וּבְחִרְבָּה וּבְחֶרֶב וּבְשִׁדְדָּה וּבִקְרָקוֹן וּבְרִדְפוֹךְ עַד אֲבָדָךְ: דְּבִרִּית כַּח כַּב

הגהות הב"ח

א) בַּשְּׁמִנָּה יִכְסֵּה ה' וּבִן יִכְסֵּם אֱלֹהִים: (ג) רש"י דִּיהִי יִכְסֵּה ה' וּבִן יִכְסֵּם אֱלֹהִים גִּרְסִי: כִּלְיָ: א) דִּיה ו' הוּא וְכו' וּבִן יִכְסֵּם הֶסֶס וְכו' וְכו' יִכְסֵּם אֵם לֹא: (ז) דִּיה רִבִּי מֵאִיר מַחֲיִיז דְּמִכְבֵּל וְכו' אֵל יִכְסֵּם וְכו' יִכְסֵּם הִסָּד: (ח) דִּיה נְצוּאָה הַאֲמוּרָה בְּתוּרָה אֵלֶּה הַחֻקִּים אֲשֶׁר צוּה אֵלֶּה הַמִּצְוֹת: (י) תוֹב דִּיה בְּפִרְיָה. י"ב עֵיין בְּעִי" דף י"ח ע"א בְּתוֹם דִּיה הַמָּה הֶסֶס וְכו"כ הַגִּרְסָה:

הגהות הגר"א

א) בַּשְּׁמִנָּה אֱלֹקִים. נִמְחָק: [ב] גַּם שְׁאֵין נִמְחָקִין כִּגוֹן אֵל אֱלֹה כִּלְיָ (וּעִמָּ"שׁ רַבִּינּוּ בִּיזִיד סִימָן רַע"ז ס"ק י"ט):

רבינו חננאל

להכי כתב רחמנא לעדות גבי שבועת ביטור וגבי טומאת מקדש וקדשיו דבבולוהו כתיב ונעלם ובעדות לא כתיב ונעלם ללמד שחייב המזיד כשוגג:
מתני' משביע אני עליכם שתעידו לי שאמר איש פלוני ליתן לי מאתים זוז ולא נתן. וכפרו פטורין. דיליק תחטא תחטא מפקדין. מה פקדין תביעת ממון (כלו) ויש לה אף בעדות תביעת ממון ויש לו עליו

ממון של תובע. משביע אני עליכם כשתדעו לי עדות תעידו לי. וידעו לו עדות אח"כ. וכפרו בהן פטורין. שנאמר ושמעה קול אלה והוא עד. כלומר מקדם האלה. בעינן שקדמה עדות לאלה ולא שקדמה האלה לעדות. עמד בבית הכנסת ואמר משביע אני עליכם כו' עד פטורין. וכן אם יודעין לו עדות עד מפי עד. או שהיו קרובין או פסולין פטורין:
ת"ר עמד בבית הכנסת ואמר משביעני עליכם שתבואו ותעידו לי יכול יהו חייבין. תל ושמעה קול אלה והוא עד. עד שיהא מתכוין להם פי' והוא מתכוין לעד אמר שמואל ואפילו עדים ביניהן. וחזי להו ודעתיה עליוהו. מהו דתימא כמה דמתכוין ואמר להו דמי קמ"ל. תניא גמי הכי ראה סיעה של בני אדם ועדיו בניהן כו' עד יכול אפי' אמר כל העומדין כאן. ת"ל והוא עד וכיון שאומר

א) אולי דל"ל המקן כמו שהוא בנתימא לפענו.

שבועת העדות פרק רביעי שבועות

ומשני **להכי כספה כו': ברתני' אלא על פניעם ממון כפקודין.**

שאלו העידוהו היו מחייבין אותו ממון אבל זה אם העידוהו לא היה מחויב שהיה יכול לומר חוזרני בי:
משביע אני עליכם. כולה מתני' מפרש בגמרא: **גמ'** **ויש לו.** שיש ממון עליו: **והוא עד.**

שהיה עד באותה שעה: **פשיטא.**

דאי לא עדים צנייהן מאי איצטריך

למיתני במתניתין פטורין: **לא צריכא דקאי עלייהו.** שעומד צדד עדיו:

מהו דתימא. ודאי להנך דקיימי גציה

קאמר והרי ייחד עדיו קמ"ל: **סניא נמי הכי.** דאף על גב דגציהו קאי

פטורין: **ראה סיעה של בני אדם ועדיו צנייהן.** ע"כ דקאי גציהו

קאמר מדקאמר סיפא כו' א' אפי' כל

העומדין כאן מ"ל והוא עד: **הכי ייחד עדיו.** דכיון דלאמר עומדין כאן

אומן העומדין אללו ייחד וחיבבין ואי

לא פריש הכי צהדיא תנא דרישא

פטורין: **אם לוא יגיד.** כתיב מלא

למדרש ביה לו לא: **ברתני' מזהו אני עליכם.** בגמרא מפרש: **באל"ף**

דל"ם. שם הכתוב באל"ף דל"ם:

ביו"ד ה"י. שם הכתוב ארבע אותיות

הכתוב ביו"ד ה"י: **המקלל כגולן.**

מנךך את השם צאחד מהם כגון יכה

פלוני את פלוני שזה הוא חייבו

כשמקלל שם צסם: **חייב מיתה:**

המקלל עצמו כו'. מפרש בגמרא [ג].

יככה ה' אלהים (ג) **וכן יככה אלהים**

גרס במתני' וכן כתוב ונקוד כסדר

משנה מוגהת ודווקנית: **זו היא אלה.**

אם אמר לעדים אחד מן המקראות

שנקללות יככה השם צשפסת וגו'

אם לא תעידוני וכן א' יככה השם

כגון שהיה אחד קורא קללות צשמורה

ואמר לעדים כן א' יככה אם לא

תעידוני זו היא אלה דהא כתיב צזהס'

ככל אלות הצרית: **אל יכך.** אם

תעידוני אז יצרכך אם תעידוני

א' וכפר: **ר' מאיר מחייב.** (ח) מכלל

לאו אתה שומע הן אל יככה אם

תעידוני ואם לא תעידוני יכך:

גמ' נצוואה האמורה צבורה.

אלה (ט) המצות א' כתב צפרשת

נדרים (ויקרא סז): **כוזלנס.** לשון

אסירה צכנלי צחול (מהליס קמט):

אוסרכם אני צשבעה. מזכיר את

השם צאחד מכל הלשונות הללו:

צמי

דברי ר"מ וחכמים פוטרין המקלל

(ה) יככה אלהים זו היא אלה הכתובה בתורה אל יכך ויברכך ויייטיב לך ר"מ מחייב וחכמים פוטרין:

גמ' משביעני עליכם מאי קאמר אמר רב יהודה הכי קאמר משביע אני עליכם בשבועה האמורה בתורה

מצוה אני עליכם בצוואה האמורה בתורה אוסרכם אני באיסור האמור בתורה אמר ליה אביי אלא הא

דתני רבי חייא כובלכם אני הרי אלו חייבין כובל באורייתא מי כתיב אלא אמר אביי ה"ק משביע

אני עליכם בשבועה מצוה אני עליכם בשבועה אוסרכם אני בשבועה כובלכם אני בשבועה: באלף דלת

ביוד הי בשדי בצבאות בחנון ורחום בארך אפים ברב חסד: למימרא דחנון ורחום שמות ניניהו ורמיניהו

יש שמות שנמחקין ויש שמות שאין נמחקין אלו הן שמות שאין נמחקין כגון אל [ג] אלהיך אלהים

אלהיכם אהיה אשר אלהיך דלת ויוד הי שדי צבאות הרי אלו אין נמחקין אב"ל הגדול הגבור הנורא

האדיר והחזק והאמיץ העוז חנון ורחום ארך אפים ורב חסד הרי אלו נמחקין אמר אביי פמתניתין במי שהוא חנון

שבועת העדות פרק רביעי שבועות

לה.

אן שהיה אחד מהן קרוב או פסול הרי אלו פטורין. אף על גב

דכבר שמענו דאין נוהגת אלא צראין להעיד איצטריך למיתני

הכא דאפי' אם יש שלשה עדים והשנים כשרים פטורין דעדות

צטנלה מקצתה צטלה כולה. מתוספות ה"ר משה: **באל"ף דלת**

ביוד ה"י. אע"ג דההוגה את

השם צאומיותיו אין לו חלק כו' א'

שמא כיון שאינו מתכוין לשם מותר.

גם זה מתוספות רבינו משה:

א' **בפר"ך** (א) גרס א"ד מן השם אינו

נמחק ותימה דמאי שנא

מז"ב מנצחות וש"ד משדי דנמחקין

לפי שאין שם צפני עצמו ושמא משום

דשם המיוחד הוא יש להחמיר צו

יותר: א' **ח"ג אין הלאה ברבי**

יוסי ואיצטריך דלא תימא נימוקו

עמו וכן [גרס] ר"ח:

צאחרונה

עדות שתבואו ותעידוני הרי אלו פטורין א' (עד שיהא מתכוין להם) אמר לשנים

משביע אני עליכם איש פלוני ופלוני שאם אתם יודעין לי עדות שתבואו

ותעידוני שבועה שאין אנו יודעין לך עדות והם יודעין לו עדות עד מפי עד

או שהיה אחד מהן קרוב או פסול הרי אלו פטורין א' שלח ביד עבדו או

שאמר להן הנתבע משביע אני עליכם שאם אתם יודעין לו עדות שתבואו

ותעידוהו הרי אלו פטורין א'עד שישמענו מפי התובע: **גמ'** ת"ר משביעני עליכם

אם לא תבואו ותעידוני שאמר איש פלוני ליתן לי מאתים זוז ולא נתן יכול יהו

חייבין ת"ל יתחטא תחטא לגזירה שוה נאמר כאן תחטא ונאמר להלן תחטא

מה להלן בתביעת ממון ויש לו אף כאן בתביעת ממון ויש לו: משביע אני

עליכם כשתדעו לי עדות כו': ת"ר משביע אני עליכם כשתדעו לי עדות

שתבואו ותעידוני יכול יהו חייבין ת"ל וישמעה קול אלה והוא עד או ראה או

ידע מי שקדמה עדות לשבועה ולא שקדמה שבועה לעדות: עמד בבית

הכנסת ואמר משביעני עליכם: אמר שמואל יאפילו עדיו ביניהן פשיטא לא

צריכא דקאי עילויהו מהו דתימא כמאן דאמר להו דמי קמ"ל תניא גמי הכי

א'ראה סיעה של בני אדם עומדין ועדיו ביניהן ואמר להן משביעני עליכם

אם אתם יודעין לי עדות שתבואו ותעידוני יכול יהו חייבין ת"ל והוא עד

והרי לא ייחד עדיו: אמר לשנים משביע אני עליכם: ת"ר אמר לשנים משביע

אני עליכם פלוני ופלוני אם אתם יודעין לי עדות שתבואו ותעידוני והן יודעין

לו עדות עד מפי עד או שהיה אחד מהן קרוב או פסול יכול יהו חייבין ת"ל

י אם לא יגיד ונשא עונו בראוין להגדה הכתוב מדבר: שלח ביד עבדו וכו':

ת"ר שלח ביד עבדו או שאמר להן הנתבע משביעני עליכם שאם אתם יודעין

לו עדות שתבואו ותעידוהו יכול יהו חייבין ת"ל אם לא יגיד ונשא עונו מאי

תלמודא אמר ר"א אם לוא יגיד כתיב אם לו לא יגיד ונשא עונו ואם לאחר

לא יגיד פטור: **מתני'** משביעני (אני) עליכם מצוה אני עליכם אוסרכם

אני הרי אלו חייבין בשמים ובארץ הרי אלו פטורין באלף דלת ביוד הי בשדי

בצבאות בחנון ורחום בארך אפים ברב חסד ובכל הכנויין הרי אלו חייבין

המקלל בכלון חייב דברי ר"מ וחכמים פוטרין א'המקלל אביו ואמו בכלון חייב

(ה) יככה אלהים וכן הוא אלה הכתובה בתורה אל יכך ויברכך ויייטיב לך ר"מ מחייב וחכמים פוטרין:

גמ' משביעני עליכם מאי קאמר אמר רב יהודה הכי קאמר משביע אני עליכם בשבועה האמורה בתורה

מצוה אני עליכם בצוואה האמורה בתורה אוסרכם אני באיסור האמור בתורה אמר ליה אביי אלא הא

דתני רבי חייא כובלכם אני הרי אלו חייבין כובל באורייתא מי כתיב אלא אמר אביי ה"ק משביע

אני עליכם בשבועה מצוה אני עליכם בשבועה אוסרכם אני בשבועה כובלכם אני בשבועה: באלף דלת

ביוד הי בשדי בצבאות בחנון ורחום בארך אפים ברב חסד: למימרא דחנון ורחום שמות ניניהו ורמיניהו

יש שמות שנמחקין ויש שמות שאין נמחקין אלו הן שמות שאין נמחקין כגון אל [ג] אלהיך אלהים

אלהיכם אהיה אשר אהיה שדי צבאות הרי אלו אין נמחקין אב"ל הגדול הגבור הנורא

האדיר והחזק והאמיץ העוז חנון ורחום ארך אפים ורב חסד הרי אלו נמחקין אמר אביי פמתניתין במי שהוא חנון

במי

פטור: הני כולוהו דתנן משביע אני עליכם. פירשה רב יהודה משביע אני עליכם בשבועה האמורה בתורה.

ודתה אביי ואוקמה משביע אני עליכם בשבועה. מצוה אני עליכם בשבועה. ולא צריך האמורה בתורה אלא

המשביע בשבועה בלבד חייב (אבל המשביע בשבועה בלבד חייב). אבל המשביע עדיו בשמים ובארץ פטורין.

המשביע (בה') [נבאל"ף דלית'] ביה בשדי בצבאות בחנון ברחום בארך אפים ברב חסד ובכל הכנויים חייב.

ואקשינן עלה וכי חנון ורחום שם הוא נורמיניהן אלו שמות שאין נמחקין אל אלהים אלהיכם אלהיכם

אלהיך אהיה אשר אהיה שדי צבאות הרי אלו אין נמחקין. ואלו שנמחקין הגדול הגבור הנורא החזק א'

האמת עיוזה חנון ורחום ארך אפים רב חסד. ופירק אביי מתני' משביעם במי ששמו רחום במי ששמו חנון.

עין משפט ונר מצוה

עג א מיי פיי מהלכות שבועות הלכה צ:

עד ב מיי שס פ"ט הלכה ח:

עה ג מיי שס ה' ז:

עז ד מיי שס הלכה ט:

עז ה מיי שס פרק י הלכה א:

עה ו מיי שס פרק ט הלכה ז:

עפ ז ח מיי שס ה' ט:

פ ט מיי שס הלכה יא ופ"צ שס הלכה צ ג:

פא י מיי פ"צ מהלכות עבודת כוכבים הלכה יז:

פב כ מיי פ"ה מהל' ממרים הלכה צ סג

לאחין ריע טור ש"ע יו"ד סימן רמא סעיף א:

פג ל מיי פכ"ו מהל' סנהדרין הלכה ג סג

לאחין רע ר"א טור ש"ע חו"מ סימן כ סעיף א:

פד מ מיי שס הלכה ד טו"ע שס סעיף צ:

פה ב מיי פ"ט מהלכות שבועות ה' יא:

פו ב מיי פ"ו מהלכות יסודי המורה הלכה צ

סג לאחין ג טור ושו"ע יו"ד סימן רעו סעיף ט:

פז ע מיי שס ה' ה:

פח פ מיי פ"צ מהל' שבועות הלכה צ והלכה ז:

פח פ מיי פ"צ מהל' שבועות הלכה צ והלכה ז:

מוסף רש"י

דבכולן נאמר בהן ונעלם. ככל הכמוינן בקרנן עולה ויורד, שנועת צטוי ועומאת מקדס וקדשיו, נאמר ונעלם, וכאן. צשנועת עדות, לא נאמר ונעלם (לעיל בה: לא: וכע"ז ברייתא ט). המועד שלח ביד עבדו. השניען ביד עבדו (לעיל דא:). שאם אתם יודעין

צטוי ועומאת מקדס וקדשיו, נאמר ונעלם, וכאן. צשנועת עדות, לא נאמר ונעלם (לעיל בה: לא: וכע"ז ברייתא ט).

המועד שלח ביד עבדו. השניען ביד עבדו (לעיל דא:). שאם אתם יודעין

לו עדות שתבואו ותעידוני יכול יהו חייבין ת"ל והוא עד

והרי לא ייחד עדיו: אמר לשנים משביע אני עליכם: ת"ר אמר לשנים משביע

אני עליכם פלוני ופלוני אם אתם יודעין לי עדות שתבואו ותעידוני והן יודעין

לו עדות עד מפי עד או שהיה אחד מהן קרוב או פסול יכול יהו חייבין ת"ל

י אם לא יגיד ונשא עונו בראוין להגדה הכתוב מדבר: שלח ביד עבדו וכו':

ת"ר שלח ביד עבדו או שאמר להן הנתבע משביעני עליכם שאם אתם יודעין

לו עדות שתבואו ותעידוהו יכול יהו חייבין ת"ל אם לא יגיד ונשא עונו מאי

תלמודא אמר ר"א אם לוא יגיד כתיב אם לו לא יגיד ונשא עונו ואם לאחר

לא יגיד פטור: **מתני'** משביעני (אני) עליכם מצוה אני עליכם אוסרכם

עין משפט
נר מצוה

לה:

ט' צמי שהוא חנוּן. ולאו דחנון שס הוא אלא בשם מי שהוא חנוּן: **כספ אלף למד מאלהים**. שהתחיל לכתוב אלהים וכתב אלף למד אינ נמחקין ואע"פ שלא נמר את השם שהרי צ' אותיות הללו שם לעצמו: **חוץ מוס כו'**. למלאך המלמעני קרא ארון שכן י' צלו לפניו מיכאל (ו) בלמענו גבריאל מימינו רפאל משמאלו: **אף זה קדש**. דכתיב לעיל מינה וירא אליו יי' והדר כתיב והנה שלשה אנשים ואמר להקב"ה אל נא תעבור מעל עזרך המתן לי כאן עד שאכניס האורחין: **מי שיש צידו כו'**. וה"ק ויאמר לוט אלהים בלזוניהם אל נא יהי כן ויחזר כלפי השם ואמר

באחרונה שביחנו. שצולן לא כתב אס אחדל אלא בלחרונה דכתיב האוסף ללאת למלחמה עס צני צנימין אחי אס אחדל: **דקפלא** חד משייתא בערמא כו'. צהולאת למלחמת הרשות קאמר: (ט) **מה באן שבועה**. תימה ומיפוק ליה משבועת הפקדון מג"ש דתמטא וכי"ת דעיקר דלעטרין למילף מה כאן בשם כו' אכתי לקמן דפריך לרצנן אלה דשבועה היא מנ"ל ליגמר מפקדון:

^[א] וסוף

אמר שמואל אין הלכה כרבי יוסי ת"ר כל הטפל לשם בין מלפניו ובין מלאחריו ה"ז נמחק ילפניו כיצד ליי' ל' נמחק ביי' ב' נמחק ויי' ו' נמחק מיי' מ' נמחק ^שיי' ש' נמחק היי' ה' נמחק כיי' כ' נמחק לאחריו כיצד אלהינו נ"ו נמחק אלהיהם ה"ם נמחק אלהיהם כ"ם נמחק אחרים אומרים הלאחריו אינו נמחק שכבר קדשו השם אמר רב הונא הלכה כאחרים (אברהם דלמיא לנבות בגבעת בנימן שלמה דניאל סימן) יכל שמות האמורים בתורה באברהם קדש חוץ מזה שהוא חול שנאמר ויאמר ^כס יי' אם נא מצאתי חן בעיניך חנינא בן אחי רבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה משום רבי אלעזר המודעי אמרו יאף זה קדש כמאן אולא הא ^אדאמר רב יהודה אמר רב ^[א]גדולה הכנסת אורחין יותר מהקבלת פני שכינה כמאן כאותו הווג יכל שמות האמורים בלוט חול חוץ מזה שהוא קדש שנאמר ^אוואמר לוט אליהם אל נא אדני הנה נא מצא עבדך חן בעיניך וגו' מי שיש בידו להמית ולהחיות זה הקדוש ברוך הוא ^בכל שמות האמורים בנבות קדש יבמיכה חול ר"א אומר בנבות קדש במיכה יש מהן חול ויש מהן קדש אלף למד והוא קדש חוץ מזה שאלף למד והוא קדש ^גכל ימי היות בית האלהים בשייה כל שמות האמורים בגבעת בנימין ר"א אומר חול רבי יהושע אומר יקדש אמר לו ר"א וכי מבטיח ואינו עושה אמר לו ר' יהושע מה שהבטיח עשה ^דוהם לא ביחנו אם לנצח במחרונה שביחנו הסכימו על דין שנאמר ^הופנחס בן אלעזר בן אהרן ^ו (הכהן) עומד לפניו בימים ההם לאמר האוסף עוד לצאת למלחמה עם [בני] בנימין אחי אם אחדל וגו' יכל שלמה האמורין בשה"ש קדש שיר למי שהשלוס שלו חוץ מזה ^זכרמי שלי לפני האלף לך שלמה שלמה לדידיה ומאתים לנוטרים את פרוי רבנן וי"א אף זה חול ^חהנה מטתו שלשלמה ^טששים אף זה ולא מיבעי האיך אלא הא דאמר שמואל מלכותא דקטלא חד משייתא בעלמא לא מיעגשא שנאמר כרמי שלי לפני האלף לך שלמה למלכותא דרקיעא ומאתים לנוטרים את פרוי למלכותא דארעא שמואל לא כת"ק ולא כיו"א אלא ה"ק וי"א זה קדש וזה הוא חול דמטתו ושמואל דאמר כיו"א ^יכל מלכיא האמורים בדניאל חול חוץ מזה שהוא קדש ^{יא}אנת מלכא [מלך] מלכיא די אלה שמיא מלכותא חסנא ותקפא ויקרא ייהב לך וי"א אף זה קדש שנאמר ^{יב}מרי חלמא לשנאך ופשרה לערך למאן קאמר אי סלקא דעתך לנבוכד נצר קאמר ליה שנאותיה מאי נינהו ישראל מילט קא לייט להו לישראל ות"ק סבר שונאי ישראל איכא שונאי עובדי כוכבים ליכא: ובכל כנויין הרי אלו חייבין כו': ורמיניה ^{יג}יתן ה' אותך לאלה ולשבועה מה ת"ל והלא כבר נאמר והשביע הכהן את האשה

בשבועת האלה לפי שנא' ^{יד}ושמעה קול אלה נאמר כאן אלה להלן שבועה אף כ"אן שבועה מה ^{טו}להלן בשם אף כ"אן בשם אמר אביי לא קשיא הא רבי חנינא בר אידי הא רבנן דתניא רבי חנינא בר אידי אומר ^{טז}הואיל ואמרה תורה השבע ואל תשבוע קלל ואל תקלל מה השבע בשם אף לא תשבוע בשם מה קלל בשם אף לא תקלל בשם ורבנן אי גמירי גזירה שוה ניבעי שם המיוחד אי לא גמירי גזירה שוה אלה דשבועה היא מנא להו נפקא להו מדתניא אלה יאין אלה אלא לשון שבועה וכן הוא אומר ^{יז}והשביע הכהן את האשה בשבועת האלה כתיב הכי קאמר אלה אין אלה בלשבעה וכן הוא אומר והשביע הכהן את האשה בשבועת האלה

חוץ מזה ויאמר אדני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור וגו'. חנינא בן אחי ר' יהושע ור' אלעזר בן עזריה אומר אף זה קדש. וקיימא לן כותיהון. דהא רב אמר כותיהו דאמר גדול הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה. שהניח השכינה ואמר אל נא תעבור מעל עבדך והלך להכניס אורחין: כל שמות האמורין בלוט כנון הנה נא אדני חול. חוץ מזה ויאמר לוט אליהם וגו' דכתיב ביה להחיות את נפשי. מי שיכול להמית ולהחיות: כל שמות האמורין בנבות קדש. במיכה חול. ר' אליעזר אומר כל האמורין בא"ל חול ביו"ה קדש. חוץ מזה שאע"פ שאומר בא"ל שהוא קדש כל ימי היות בית האלהים בשיילה: כל שמות האמורין בגבעת בנימין ר' אליעזר אומר חול. ר' יהושע אומר קדש. א"ל ר' אליעזר וכי הקדש מבטיח ואינו עושה. א"ל ר' יהושע מה שהבטיח עשה. הן שלא ביחנו אם לנצח אם לינצח. באחרונה שביחנו הסכימו כו': כל שלמה האמור בשרי השירים קדש למי שהשלוס שלו. חוץ מזו האלף לך שלמה לדידיה ומאתים לנוטרים את פרוי רבנן. וי"א אף זה חול הנה מטתו שלשלמה. אלא הא דאמר שמואל כל מלכותא דקטלא חד משייתא לא מיעגשא דכתיב האלף לך שלמה מלכותא דרעק. ומאתים לנוטרים את פרוי מלכותא דארעא. כמאן לא כתנא קמא ולא כיש אומרים. אלא אימא וי"א אף זה האלף לך שלמה קדש. הנה מטתו שלשלמה חול. ושמואל דאמר כיו"א: כל מלכיא האמורין בדניאל חול חוץ מזה שהוא קדש אנת מלכא די אלה שמיא וגו'. וי"א אף זה קדש מרי חלמא לשנאך דשנאותיה דנבוכדנצר מאי נינהו ישראל ודניאל לייט להו לישראל אלא לסנותיה דהקב"ה: (וכן) [תנן] המשביע בכל הכנויין חייב ורמינן עלה הא דתנינא יתן ה' אותך לאלה ולשבועה מה ת"ל והלא כבר נאמר והשביע הכהן את האשה בשבועת האלה. לפי שנאמר ושמעה קול אלה. מה אלה האמורה בטוטה שבועה בשם. אף אלה האמורה בעדות שבועה בשם המיוחד (ז) דתניא ר' חנינא בר אידי דבעי שבועה בשם המיוחד. דתניא ר' חנינא בר אידי [אומר] נאמר השבע והשביע הכהן את האשת ונאמר לא תשבוע בשמי לשקר. נאמר קלל ואלה יעמדו על הקללה כהר עיבל וי"א ושמעה קול אלה. וי"א יתן ה' אותך לאלה ולשבועה. ונאמר אליהם לא תקלל. מה השבע בשם אף לא תשבוע בשם ומה קלל בשם אף לא תקלל בשם. ורבנן דמתניתין אי גמירי אלה אלה בגי"ש. ליבעי שם המיוחד אמאי (א) בכל הכנויים. ואי לא גמירי גי"ש. אלה דהיא שבועה מנא להו. נפקא להו מדתניא אלה. אין אלה אלא לשון שבועה. וכן הוא אומר והשביע הכהן את האשה וגו'.

שבועת העדות

פרק רביעי

שבועות

מחקין (א) **צמי שהוא חנוּן**. ולאו דחנון שס הוא אלא בשם מי שהוא חנוּן: **כספ אלף למד מאלהים**. שהתחיל לכתוב אלהים וכתב אלף למד אינ נמחקין ואע"פ שלא נמר את השם שהרי צ' אותיות הללו שם לעצמו: **חוץ מוס כו'**. למלאך המלמעני קרא ארון שכן י' צלו לפניו מיכאל (ו) בלמענו גבריאל מימינו רפאל משמאלו: **אף זה קדש**. דכתיב לעיל מינה וירא אליו יי' והדר כתיב והנה שלשה אנשים ואמר להקב"ה אל נא תעבור מעל עזרך המתן לי כאן עד שאכניס האורחין: **מי שיש צידו כו'**. וה"ק ויאמר לוט אלהים בלזוניהם אל נא יהי כן ויחזר כלפי השם ואמר

באחרונה שביחנו. שצולן לא כתב אס אחדל אלא בלחרונה דכתיב האוסף ללאת למלחמה עס צני צנימין אחי אס אחדל: **דקפלא** חד משייתא בערמא כו'. צהולאת למלחמת הרשות קאמר: (ט) **מה באן שבועה**. תימה ומיפוק ליה משבועת הפקדון מג"ש דתמטא וכי"ת דעיקר דלעטרין למילף מה כאן בשם כו' אכתי לקמן דפריך לרצנן אלה דשבועה היא מנ"ל ליגמר מפקדון:

אמר שמואל אין הלכה כרבי יוסי ת"ר כל הטפל לשם בין מלפניו ובין מלאחריו ה"ז נמחק ילפניו כיצד ליי' ל' נמחק ביי' ב' נמחק ויי' ו' נמחק מיי' מ' נמחק ^שיי' ש' נמחק היי' ה' נמחק כיי' כ' נמחק לאחריו כיצד אלהינו נ"ו נמחק אלהיהם ה"ם נמחק אלהיהם כ"ם נמחק אחרים אומרים הלאחריו אינו נמחק שכבר קדשו השם אמר רב הונא הלכה כאחרים (אברהם דלמיא לנבות בגבעת בנימן שלמה דניאל סימן) יכל שמות האמורים בתורה באברהם קדש חוץ מזה שהוא חול שנאמר ויאמר ^כס יי' אם נא מצאתי חן בעיניך חנינא בן אחי רבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה משום רבי אלעזר המודעי אמרו יאף זה קדש כמאן אולא הא ^אדאמר רב יהודה אמר רב ^[א]גדולה הכנסת אורחין יותר מהקבלת פני שכינה כמאן כאותו הווג יכל שמות האמורים בלוט חול חוץ מזה שהוא קדש שנאמר ^אוואמר לוט אליהם אל נא אדני הנה נא מצא עבדך חן בעיניך וגו' מי שיש בידו להמית ולהחיות זה הקדוש ברוך הוא ^בכל שמות האמורים בנבות קדש יבמיכה חול ר"א אומר בנבות קדש במיכה יש מהן חול ויש מהן קדש אלף למד והוא קדש חוץ מזה שאלף למד והוא קדש ^גכל ימי היות בית האלהים בשייה כל שמות האמורים בגבעת בנימין ר"א אומר חול רבי יהושע אומר יקדש אמר לו ר"א וכי מבטיח ואינו עושה אמר לו ר' יהושע מה שהבטיח עשה ^דוהם לא ביחנו אם לנצח במחרונה שביחנו הסכימו על דין שנאמר ^הופנחס בן אלעזר בן אהרן ^ו (הכהן) עומד לפניו בימים ההם לאמר האוסף עוד לצאת למלחמה עם [בני] בנימין אחי אם אחדל וגו' יכל שלמה האמורין בשה"ש קדש שיר למי שהשלוס שלו חוץ מזה ^זכרמי שלי לפני האלף לך שלמה שלמה לדידיה ומאתים לנוטרים את פרוי רבנן וי"א אף זה חול ^חהנה מטתו שלשלמה ^טששים אף זה ולא מיבעי האיך אלא הא דאמר שמואל מלכותא דקטלא חד משייתא בעלמא לא מיעגשא שנאמר כרמי שלי לפני האלף לך שלמה למלכותא דרקיעא ומאתים לנוטרים את פרוי למלכותא דארעא שמואל לא כת"ק ולא כיו"א אלא ה"ק וי"א זה קדש וזה הוא חול דמטתו ושמואל דאמר כיו"א ^יכל מלכיא האמורים בדניאל חול חוץ מזה שהוא קדש ^{יא}אנת מלכא [מלך] מלכיא די אלה שמיא מלכותא חסנא ותקפא ויקרא ייהב לך וי"א אף זה קדש שנאמר ^{יב}מרי חלמא לשנאך ופשרה לערך למאן קאמר אי סלקא דעתך לנבוכד נצר קאמר ליה שנאותיה מאי נינהו ישראל מילט קא לייט להו לישראל ות"ק סבר שונאי ישראל איכא שונאי עובדי כוכבים ליכא: ובכל כנויין הרי אלו חייבין כו': ורמיניה ^{יג}יתן ה' אותך לאלה ולשבועה מה ת"ל והלא כבר נאמר והשביע הכהן את האשה

בשבועת האלה לפי שנא' ^{יד}ושמעה קול אלה נאמר כאן אלה להלן שבועה אף כ"אן שבועה מה ^{טו}להלן בשם אף כ"אן בשם אמר אביי לא קשיא הא רבי חנינא בר אידי הא רבנן דתניא רבי חנינא בר אידי אומר ^{טז}הואיל ואמרה תורה השבע ואל תשבוע קלל ואל תקלל מה השבע בשם אף לא תשבוע בשם מה קלל בשם אף לא תקלל בשם ורבנן אי גמירי גזירה שוה ניבעי שם המיוחד אי לא גמירי גזירה שוה אלה דשבועה היא מנא להו נפקא להו מדתניא אלה יאין אלה אלא לשון שבועה וכן הוא אומר ^{יז}והשביע הכהן את האשה בשבועת האלה כתיב הכי קאמר אלה אין אלה בלשבעה וכן הוא אומר והשביע הכהן את האשה בשבועת האלה

חוץ מזה ויאמר אדני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור וגו'. חנינא בן אחי ר' יהושע ור' אלעזר בן עזריה אומר אף זה קדש. וקיימא לן כותיהון. דהא רב אמר כותיהו דאמר גדול הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה. שהניח השכינה ואמר אל נא תעבור מעל עבדך והלך להכניס אורחין: כל שמות האמורין בלוט כנון הנה נא אדני חול. חוץ מזה ויאמר לוט אליהם וגו' דכתיב ביה להחיות את נפשי. מי שיכול להמית ולהחיות: כל שמות האמורין בנבות קדש. במיכה חול. ר' אליעזר אומר כל האמורין בא"ל חול ביו"ה קדש. חוץ מזה שאע"פ שאמר בא"ל שהוא קדש כל ימי היות בית האלהים בשיילה: כל שמות האמורין בגבעת בנימין ר' אליעזר אומר חול. ר' יהושע אומר קדש. א"ל ר' אליעזר וכי הקדש מבטיח ואינו עושה. א"ל ר' יהושע מה שהבטיח עשה. הן שלא ביחנו אם לנצח אם לינצח. באחרונה שביחנו הסכימו כו': כל שלמה האמור בשרי השירים קדש למי שהשלוס שלו. חוץ מזו האלף לך שלמה לדידיה ומאתים לנוטרים את פרוי רבנן. וי"א אף זה חול הנה מטתו שלשלמה. אלא הא דאמר שמואל כל מלכותא דקטלא חד משייתא לא מיעגשא דכתיב האלף לך שלמה מלכותא דרעק. ומאתים לנוטרים את פרוי מלכותא דארעא. כמאן לא כתנא קמא ולא כיש אומרים. אלא אימא וי"א אף זה האלף לך שלמה קדש. הנה מטתו שלשלמה חול. ושמואל דאמר כיו"א: כל מלכיא האמורין בדניאל חול חוץ מזה שהוא קדש אנת מלכא די אלה שמיא וגו'. וי"א אף זה קדש מרי חלמא לשנאך דשנאותיה דנבוכדנצר מאי נינהו ישראל ודניאל לייט להו לישראל אלא לסנותיה דהקב"ה: (וכן) [תנן] המשביע בכל הכנויין חייב ורמינן עלה הא דתנינא יתן ה' אותך לאלה ולשבועה מה ת"ל והלא כבר נאמר והשביע הכהן את האשה בשבועת האלה. לפי שנאמר ושמעה קול אלה. מה אלה האמורה בטוטה שבועה בשם. אף אלה האמורה בעדות שבועה בשם המיוחד (ז) דתניא ר' חנינא בר אידי דבעי שבועה בשם המיוחד. דתניא ר' חנינא בר אידי [אומר] נאמר השבע והשביע הכהן את האשת ונאמר לא תשבוע בשמי לשקר. נאמר קלל ואלה יעמדו על הקללה כהר עיבל וי"א ושמעה קול אלה. וי"א יתן ה' אותך לאלה ולשבועה. ונאמר אליהם לא תקלל. מה השבע בשם אף לא תשבוע בשם ומה קלל בשם אף לא תקלל בשם. ורבנן דמתניתין אי גמירי אלה אלה בגי"ש. ליבעי שם המיוחד אמאי (א) בכל הכנויים. ואי לא גמירי גי"ש. אלה דהיא שבועה מנא להו. נפקא להו מדתניא אלה. אין אלה אלא לשון שבועה. וכן הוא אומר והשביע הכהן את האשה וגו'.

בשבועת האלה לפי שנא' ^{יד}ושמעה קול אלה נאמר כאן אלה להלן שבועה אף כ"אן שבועה מה ^{טו}להלן בשם אף כ"אן בשם אמר אביי לא קשיא הא רבי חנינא בר אידי הא רבנן דתניא רבי חנינא בר אידי אומר ^{טז}הואיל ואמרה תורה השבע ואל תשבוע קלל ואל תקלל מה השבע בשם אף לא תשבוע בשם מה קלל בשם אף לא תקלל בשם ורבנן אי גמירי גזירה שוה ניבעי שם המיוחד אי לא גמירי גזירה שוה אלה דשבועה היא מנא להו נפקא להו מדתניא אלה יאין אלה אלא לשון שבועה וכן הוא אומר והשביע הכהן את האשה בשבועת האלה

חוץ מזה ויאמר אדני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור וגו'. חנינא בן אחי ר' יהושע ור' אלעזר בן עזריה אומר אף זה קדש. וקיימא לן כותיהון. דהא רב אמר כותיהו דאמר גדול הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה. שהניח השכינה ואמר אל נא תעבור מעל עבדך והלך להכניס אורחין: כל שמות האמורין בלוט כנון הנה נא אדני חול. חוץ מזה ויאמר לוט אליהם וגו' דכתיב ביה להחיות את נפשי. מי שיכול להמית ולהחיות: כל שמות האמורין בנבות קדש. במיכה חול. ר' אליעזר אומר כל האמורין בא"ל חול ביו"ה קדש. חוץ מזה שאע"פ שאמר בא"ל שהוא קדש כל ימי היות בית האלהים בשיילה: כל שמות האמורין בגבעת בנימין ר' אליעזר אומר חול. ר' יהושע אומר קדש. א"ל ר' אליעזר וכי הקדש מבטיח ואינו עושה. א"ל ר' יהושע מה שהבטיח עשה. הן שלא ביחנו אם לנצח אם לינצח. באחרונה שביחנו הסכימו כו': כל שלמה האמור בשרי השירים קדש למי שהשלוס שלו. חוץ מזו האלף לך שלמה לדידיה ומאתים לנוטרים את פרוי רבנן. וי"א אף זה חול הנה מטתו שלשלמה. אלא הא דאמר שמואל כל מלכותא דקטלא חד משייתא לא מיעגשא דכתיב האלף לך שלמה מלכותא דרעק. ומאתים לנוטרים את פרוי מלכותא דארעא. כמאן לא כתנא קמא ולא כיש אומרים. אלא אימא וי"א אף זה האלף לך שלמה קדש. הנה מטתו שלשלמה חול. ושמואל דאמר כיו"א: כל מלכיא האמורין בדניאל חול חוץ מזה שהוא קדש אנת מלכא די אלה שמיא וגו'. וי"א אף זה קדש מרי חלמא לשנאך דשנאותיה דנבוכדנצר מאי נינהו ישראל ודניאל לייט להו לישראל אלא לסנותיה דהקב"ה: (וכן) [תנן] המשביע בכל הכנויין חייב ורמינן עלה הא דתנינא יתן ה' אותך לאלה ולשבועה מה ת"ל והלא כבר נאמר והשביע הכהן את האשה בשבועת האלה. לפי שנאמר ושמעה קול אלה. מה אלה האמורה בטוטה שבועה בשם. אף אלה האמורה בעדות שבועה בשם המיוחד (ז) דתניא ר' חנינא בר אידי דבעי שבועה בשם המיוחד. דתניא ר' חנינא בר אידי [אומר] נאמר השבע והשביע הכהן את האשת ונאמר לא תשבוע בשמי לשקר. נאמר קלל ואלה יעמדו על הקללה כהר עיבל וי"א ושמעה קול אלה. וי"א יתן ה' אותך לאלה ולשבועה. ונאמר אליהם לא תקלל. מה השבע בשם אף לא תשבוע בשם ומה קלל בשם אף לא תקלל בשם. ורבנן דמתניתין אי גמירי אלה אלה בגי"ש. ליבעי שם המיוחד אמאי (א) בכל הכנויים. ואי לא גמירי גי"ש. אלה דהיא שבועה מנא להו. נפקא להו מדתניא אלה. אין אלה אלא לשון שבועה. וכן הוא אומר והשביע הכהן את האשה וגו'.

מסורת הש"ם

(א) [מס' סופרים פ"ד, (ב) [סופרים פ"ד הלכה א' ע"ש צבות דרי"ג פלידן], (ג) שבת קמ"ד, (ד) [יומא עג:], (ה) [מלג ששים גראה כמיומריובע"י לתפא:], (ו) [זיל כאן:], (ז) [זיל להלן:], (ח) [לקמן לח:], (ט) [שיך לע"א:], (י) [יומא לו:], (י"א) ע"י רש"א במ"א, (י"ב) גמור שהוא כלי"ע יעב"ז, (י"ג) בדפוי"י אג"י האמלה, (י"ד) בדפוי"י כאן,

הגהות הב"ח

(א) גס' א"ף דלי"ת מלדני. גי"צ בירושלמי פ"ק דמגילה ארסא דא"ה מאהדיה א"ד מאדני ה"ו נמחק: (ב) שם ויאמר אדני אם נא מלכתי: (ג) שם כן אלעזר הכין נמחק: (ד) רש"י ד"ה חזן מה וכו' מיכאל בלעזר כלי"ל וסוף ר' נמחק: (ה) ד"ה במיכה וכו' צני וגו' סס"ד ואח"כ מ"ה יו"ד ה"א קדש והכי קאמר הקדש הקדשתי ויחכף וגו' הכי הוא אסור: (ו) ד"ה אם לא ביחנו וכו' אלא מרי יעלה ולא אמרי: (ז) ד"ה אלה דשבעה היא מנא להו ושמעה קול אלה דמשמע דכשבעה משמעי מנא להו סס"ד: (ח) תורה"ה אף כאן שבעה:

מוסף רש"י

שנאמר ויאמר אדני אם נא מצאתי כו'. לגדול שנסה אמר וקראס כולס אלוסיס, ונגדול אמר אל נא תעבור ויכין שלם יעבור הוא יעמוד מבניו עמו (בראשית יג.) אוריס והם לא ביחנו. אוריס וטומיס לא פירשו להם כשי ימיס הראשונים עלו להללמן, אלא עלו אליו אס לגלח אס להללם (יומא עג.). באחרונה שביחנו. פירשו להם כי מחר אמנו ציך (שם). מרי חלמך לשנאך. מרי אדוני קודש הוא, מלה עינו להקב"ה ואומר מלס זה יתקיס על שנך זה (דניאל י, טז).

רבינו חננאל

דהא אשכחנן דאיקרי רחום ואיקרי חנון: חנו רבנן כל הטפל לשם בין מלפניו בין מלאחריו נמחק: (ז) הה"ה"א נמחק. לאחריו כיצד אלהינו נ"ו נמחק. אלהיהם כ"ם נמחקים כו'. אחרים אומרים שלאחריו אינו נמחק שכבר קדשו השם. אמר רב הונא הלכה כאחרים: ת"ר כתב א"ד מאדני. אל מאלהים. יה מיהוה. אין נמחקין. ש"ד משרי. צ"ב מצבאות נמחקין. ר' יוסי אומר צבאות כולו נמחק. אמר שמואל אין הלכה כר' יוסי: כל שמות הכתובים באברהם קדש. כנון הנה נא הואלתי לדבר אל ה'. ויאמר אל נא יחזר לה'.

דהא רב אמר כותיהו דאמר גדול הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה. שהניח השכינה ואמר אל נא תעבור מעל עבדך והלך להכניס אורחין: כל שמות האמורין בלוט כנון הנה נא אדני חול. חוץ מזה ויאמר לוט אליהם וגו' דכתיב ביה להחיות את נפשי. מי שיכול להמית ולהחיות: כל שמות האמורין בנבות קדש. במיכה חול. ר' אליעזר אומר כל האמורין בא"ל חול ביו"ה קדש. חוץ מזה שאע"פ שאמר בא"ל שהוא קדש כל ימי היות בית האלהים בשיילה: כל שמות האמורין בגבעת בנימין ר' אליעזר אומר חול. ר' יהושע אומר קדש. א"ל ר' אליעזר וכי הקדש מבטיח ואינו עושה. א"ל ר' יהושע מה שהבטיח עשה. הן שלא ביחנו אם לנצח אם לינצח. באחרונה שביחנו הסכימו כו': כל שלמה האמור בשרי השירים קדש למי שהשלוס שלו. חוץ מזו האלף לך שלמה לדידיה ומאתים לנוטרים את פרוי רבנן. וי"א אף זה חול הנה מטתו שלשלמה. אלא הא דאמר שמואל כל מלכותא דקטלא חד משייתא לא מיעגשא דכתיב האלף לך שלמה מלכותא דרעק. ומאתים לנוטרים את פרוי מלכותא דארעא. כמאן לא כתנא קמא ולא כיש אומרים. אלא אימא וי"א אף זה האלף לך שלמה קדש. הנה מטתו שלשלמה חול. ושמואל דאמר כיו"א: כל מלכיא האמורין בדניאל חול חוץ מזה שהוא קדש אנת מלכא די אלה שמיא וגו'. וי"א אף זה קדש מרי חלמא לשנאך דשנאותיה דנבוכדנצר מאי נינהו ישראל ודניאל לייט להו לישראל אלא לסנותיה דהקב"ה: (וכן) [תנן] המשביע בכל הכנויין חייב ורמינן עלה הא דתנינא יתן ה' אותך לאלה ולשבועה מה ת"ל והלא כבר נאמר והשביע הכהן את האשה בשבועת האלה. לפי שנאמר ושמעה קול אלה. מה אלה האמורה בטוטה שבועה בשם. אף אלה האמורה בעדות שבועה בשם המיוחד (ז) דתניא ר' חנינא בר אידי דבעי שבועה בשם המיוחד. דתניא ר' חנינא בר אידי [אומר] נאמר השבע והשביע הכהן את האשת ונאמר לא תשבוע בשמי לשקר. נאמר קלל ואלה יעמדו על הקללה כהר עיבל וי"א ושמעה קול אלה. וי"א יתן ה' אותך לאלה ולשבועה. ונאמר אליהם לא תקלל. מה השבע בשם אף לא תשבוע בשם ומה קלל בשם אף לא תקלל בשם. ורבנן דמתניתין אי גמירי אלה אלה בגי"ש. ליבעי שם המיוחד אמאי (א) בכל הכנויים. ואי לא גמירי גי"ש. אלה דהיא שבועה מנא להו. נפקא להו מדתניא אלה. אין אלה אלא לשון שבועה. וכן הוא אומר והשביע הכהן את האשה וגו'.

^[א] לפניו כלה כו'

^[ב] אולי צ"ל ופרקין דהא דתמני רבנן ודנא דתמא דבעי שבעה בשם המיוחד כ"ס בר אידי היא דתמא כו'

^[ג] גולה דל"ל אמרי דהשבעה בכל הכנוים חייב

